

[Kaj Hansen.]

at det kom ordentlig i sving, inden lejerne opdagede, hvad det drejede sig om. Det er en meget, meget uheldig bemærkning at komme med. Når hr. Knud Damgaard videre siger, at nu er der muligheder for mindre bemidlede for at få klaret denne sag over boligsikringen, så er der grund til at spørge: hvad er det, der klares over boligsikringen? Ja, det er ejerne, som skal have nogle penge over boligsikringen. Og hvem er det, der til syvende og sidst skal finansiere den boligsikring? Det er faktisk de samme mennesker plus alle andre lønmodtagere. Det er en mærkelig form at være tilfreds med.

Jeg skal ikke blande mig i debatten mellem S og SF, men til sidst sige, at når hr. Knud Damgaard spørger, hvordan boligaf-talerne havde set ud, medmindre socialdemokratiet havde medvirket, så kan jeg sige det sådan ret så klart: dette boligforlig indgik socialdemokratiet, da det var et oppositionsparti, hvor venstre var regering. Ingen kunne tvinge socialdemokratiet med til det boligforlig. Et halvt år efter fik vi et valg, og hvis socialdemokratiet, havde stået fast dengang og sagt nej til venstre, og hvis det var venstre, der havde gennemført det boligforlig, så havde dette folketing haft en helt anden og mere positiv sammensætning end det folketing, som socialdemokratiet har hovedskylden for i dag ikke har et arbejderflertal.

Wilhelm (VS):

Det lovforslag, der ligger med hensyn til husleje-forhøjelserne, ændrer jo intet som helst ved selve miseren. Det er stadig væk de samme stigninger. Der er, som hr. Kaj Hansen sagde, ikke lempet én krone på de stigninger, som lejerne bliver udsat for. Og hvad mere er: det er jo ikke kun stigningerne i denne runde, men som VS fra starten på ideen om den omkostningsbestemte leje i 1973 har påpeget igen og igen, det er også i det lange forløb den samme inflationsstigning, der vil komme på huslejerne, når først man har indført dette princip med kapitalafkastet i relation til ejendomsvurderingerne.

Det bliver i vores øjne ikke bedre af, at det i sin tid var Lejernes Landsorganisation, der sammen med grundejerne opfandt det

princip. Det bliver heller ikke bedre af, at dette princip i sin tid indgik — for det gjorde det jo — i S- og SF-forliget. I øvrigt vil jeg overlade striden mellem de to socialdemokratier til dem selv.

Men lad os alligevel se lidt nærmere på, hvad der så ligger i de ændringer, som de 5 forligspartier her har lagt frem. Maksimum 25 kr. m² for det første års vedkommende, siger man. Det var lige præcis det eksempel, vi trak frem i vores ordførertale under huslejedebatten her i salen den 29. maj, hvor vi ud fra det materiale, der var tilgået boligudvalget fra ministeriet, drog den konklusion, at 20 pct. af huslejestigningerne, bedømt ud fra det materiale, som er spinkelt, det skal erkendes, men som lige så godt kan vise sig at blive værre, som det kan vise sig at blive bedre, ligger over disse 25 kr. pr. m². Det svarer for en ganske almindelig familie i en forholdsvis beskedne 80 m² lejlighed til, at familien skal til at tjene 400 kr. mere om måneden for at have det samme tilbage efter skat og husleje. Det er dér, man har fundet, at grænsen gik i denne omgang, og så kan man give folk resten af knaldet næste år.

Dertil kommer jo, at genudlejningerne udtrykkelig er undtaget fra denne gradvise optrapning af leje-forhøjelserne. Det giver, som det har været tilfældet hver eneste gang, der har været foreslået genudlejningsforhøjelser, det problem, at ejerne uundgåeligt lægger et pres på lejerne, at lejerne kommer til at stå svagere. Ejeren får en direkte kontant interesse i på den ene eller den anden måde at få dem chikaneret ud af boligerne for at kunne tage leje-forhøjelsen på én gang i stedet for at skulle vente med noget af den et års tid.

Så sammenligner man med ejerboligerne, som af en eller anden aldeles usaglig grund er draget ind i det her, og har lavet det princip i det andet lovforslag, der ligger, at dér skal man ikke i det samme år kunne forhøje den fiktive lejeværdi af egen bolig, som indgår i skatteberegningen, med mere end 35 kr. pr. m². Det kommer så minsandten den socialdemokratiske ordfører og søger at retfærdiggøre ved at tale om, at man skal opretholde paritetten mellem ejere og lejere. Hvad betyder 35 kr. på lejeværdien? Hvis den overhovedet skal svare til 25 kr. på huslejen for en tilsvarende kvadratmeter, så betyder